gemeente
Barneveld

Aandachtsgebied: Samenleving
Team Beleid
E-mailadres: R.vandenTop@barneveld.nl
Telefoonnummer: +31611792726

Raadsvoorstel nr. 3859
Barneveld, 11 december 2024
Portefeuillehouder: J. de Heer-Verheij

Onderwerp: Bestuursopdracht Beleidskader Sociaal Domein

Samenvatting raadsvoorstel
In januari 2019 stelde de gemeenteraad het Beleidsplan Sociaal Domein 'Mensen voorop' vast. Het beleidsplan werd voor onbepaalde tijd vastgesteld, maar is inmiddels niet meer op alle fronten actueel. Daarnaast is er in de maatschappelijke context veel veranderd. Om op deze maatschappelijke opgaven een passend antwoord te geven, is een nieuw Beleidskader Sociaal Domein nodig. In een bestuursopdracht is de opdracht om te komen tot dit nieuwe Beleidskader Sociaal Domein uitgewerkt.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:
1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de bestuursopdracht voor het nieuwe Beleidskader Sociaal Domein.

1. Inleiding
In januari 2019 stelde de gemeenteraad het Beleidsplan Sociaal Domein 'Mensen voorop' vast. Het beleidsplan werd voor onbepaalde tijd vastgesteld, maar is inmiddels niet meer op alle fronten actueel.
Zo is er de coronapandemie geweest. De gevolgen hiervan zijn nog steeds merkbaar, bijvoorbeeld in de mentale gezondheid van jongeren en jongvolwassenen. Met onder andere de energiecrisis werd een groeiend probleem van bestaansonzekerheid en een toename in kansenongelijkheid ook in de gemeente Barneveld steeds meer zichtbaar. Daarnaast blijkt dat kosten voor zorg en ondersteuning in Nederland sterk stijgen. Dit geldt ook voor de gemeente Barneveld. Dit komt mede door de toename in problematiek, de sterke vergrijzing en de krapte op de arbeidsmarkt. Het beschikbaar houden van zorg en ondersteuning is daarmee een steeds belangrijkere opgave geworden.
Ook waren er landelijk beleidsmatige en wettelijke veranderingen. Om op deze veranderingen en maatschappelijke opgaven een passend antwoord te geven, is een nieuw Beleidskader Sociaal Domein nodig. Het onlangs vastgestelde programma bestaanszekerheid vormt een belangrijke bouwsteen voor dit nieuwe beleidskader.

In een bestuursopdracht is de opdracht en het proces om te komen tot dit nieuwe Beleidskader Sociaal Domein beschreven. De bestuursopdracht gaat nog niet in op de inhoud van het nieuwe beleidskader.

De bestuursopdracht wordt vastgesteld door het college. Omdat het beleidskader een flink deel van het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke begroting beslaat, wil het college de raad de mogelijkheid bieden om wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de bestuursopdracht.

2. Beoogd effect
Het effect van deze bestuursopdracht is een nieuw Beleidskader Sociaal Domein. Dit beleidskader geeft richting aan de inzet van de gemeente ten aanzien van de huidige maatschappelijke opgaven. Dit beleidskader maakt onderdeel uit van de bestuurlijke opgave 'Iedereen doet mee'.

3. Argumenten

1a. Deze bestuursopdracht is nodig om te komen tot een actueel Beleidskader Sociaal Domein.
Het huidige beleidskader werd in januari 2019 vastgesteld en is niet meer op alle fronten actueel. Daarom is een nieuw beleidskader nodig. In de opdracht is beschreven waar het beleidskader uit bestaat en via welk proces dit wordt opgesteld.

1b. In het proces, dat beschreven is in de bestuursopdracht, is het participatiebeleid goed opgenomen.
Het Beleidskader Sociaal Domein beslaat een groot deel van de gemeentelijke inzet en de gemeentelijke begroting. Het kan het veel invloed hebben op inwoners en maatschappelijke partners. Een goed participatieproces is daarom gewenst. In de bestuursopdracht wordt de opdracht gegeven om verschillende groepen op diverse momenten in het proces te betrekken.

1c. Het proces biedt de gemeenteraad voldoende mogelijkheden om informatie tot zich te nemen en inbreng aan te dragen voor het nieuwe Beleidskader Sociaal Domein.
Op verschillende momenten wordt de gemeenteraad geïnformeerd over en betrokken bij de totstandkoming van het nieuwe Beleidskader Sociaal Domein.

4. Kanttekeningen

1a. Het actualiseren van het huidige beleidskader is ook een mogelijkheid.
Overwogen is of het enkel actualiseren van het huidige beleidskader ook een mogelijkheid is. Dit zou betekenen dat er minimale aanpassingen worden gedaan om het huidige beleidskader te actualiseren en er een beknopter participatietraject wordt doorlopen. Er zit echter veel tijd tussen het huidige beleidsplan en het nieuwe beleidskader. Bovendien verwachten we dat de maatschappelijke vraagstukken leiden tot nieuwe opgaven. Tot slot vinden we een uitgebreider participatietraject passend bij een beleidskader van deze omvang. Daarom is het maken van een nieuw beleidskader een nodig.

5. Financiën

Om te komen tot het nieuwe beleidskader is, naast de inzet van capaciteit, €45.000,- nodig. Dit wordt verwerkt in de eerste tussenrapportage 2025.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

De relatie met inwoners, maatschappelijke partners en anderen is in de afgelopen jaren ingrijpend veranderd. Alleen samen met onze omgeving kunnen we een passend antwoord bieden op de stapeling van opgaven waarmee we te maken hebben in het sociaal domein. Daarom betrekken we inwoners en maatschappelijke partners bij het opstellen van het nieuwe Beleidskader Sociaal Domein.

Het Beleidskader Sociaal Domein scoort een 3 op de participatieladder (meewerken/adviseren). Dat betekent dat de gevolgen voor de samenleving redelijk tot groot zijn. De impact van het beleidskader kan voor inwoners verschillend zijn. De impact zal bijvoorbeeld groter zijn voor inwoners die gebruik maken van gemeentelijke hulp en ondersteuning. Ook is de impact groter voor maatschappelijke organisaties die afhankelijk zijn van gemeentelijke subsidies of opdrachten. Een beleidskader is vrij abstract. Het is lastig om individuele inwoners hierbij te betrekken. Daarom kiezen we ervoor om via trede 3 van de participatieladder maatschappelijke organisaties en vertegenwoordigers van inwonersgroepen te betrekken. Onder dat laatste verstaan we onder meer maatschappelijke organisaties en de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) (waaronder de klankbordgroep Werk & Inkomen, Gehandicaptenraad), de Jongerenraad en de Doendenkers.

Via trede 2 van de participatieladder betrekken we inwoners in het algemeen (meedenken/raadplegen) door middel van het inwonerspanel. Daarnaast gebruiken we de uitkomsten van enquêtes onder de doelgroep, die al eerder zijn uitgevoerd, zoals de GGD-monitor.

b) Communicatie

Communicatie vormt een centraal onderdeel van de opdracht. Er wordt een communicatieplan gemaakt, waarin communicatiestrategie wordt bepaald per doelgroep en de middelen waarmee deze doelgroepen bij het beleidsplan worden betrokken.

Een communicatie- en participatie adviseur maken deel uit van het projectteam en zijn verantwoordelijk voor de participatie van en de communicatie met de verschillende doelgroepen.

7. Vervolgstap

Mocht de gemeenteraad wensen en bedenkingen aandragen, dan weegt het college af of en op welke wijze dit kan worden meegenomen in de definitieve bestuursopdracht. Vervolgens wordt het proces zoals beschreven in de bestuursopdracht gevolgd.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Concept bestuursopdracht Beleidskader Sociaal Domein.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,

de secretaris,	de burgemeester,
W. Wieringa	J. van der Tak